

JOZEFOVI LETTRICHOVI

Bratislava 19. februára 1947

Pán predseda!

Ako sme sa už o tom zhovárali, vláda dala súhlas na to, aby SNR prerokovala osnovu nariadenia o Štátnom pedagogickom ústave v Bratislave podľa predlohy, ktorá jej bola predložená po prerokovaní návrhu PŠO v kultúrnom výbore SNR. Vláda žiada vypustiť § 9 v tejto osnove. Kultúrny výbor SNR pozmenil § 6 osnovy PŠO v tom zmysle, že riaditeľa ústavu nemá menovať podľa vlastného rozhodnutia povereník školstva a osvetu, ale na návrh Filozofickej fakulty SU.

Navrhujem, aby ustanovenie § 6 ods. 1 ostalo v pôvodnom znení, podľa ktorého riaditeľa ŠPÚ ustanovuje povereník školstva a osvetu bez toho, že by bol viazaný na návrh Filozofickej fakulty SU v Bratislave, prípadne na návrh akéhokoľvek iného činiteľa.

Tento svoj návrh opieram o tieto dôvody:

a) Povereník školstva a osvetu je za svoj rezort ústavne zodpovedný a preto treba mu zachovať diskrečionálne právo pri výbere rezortne podriadených úradníkov;

b) podľa platných predpisov povereníkovi školstva a osvetu prislúcha právo vymenúvať vedúcich všetkých jemu rezortne podriadených štátnych ústavov a podnikov, akými sú napr. Štátne observatórium, Štátne nakladateľstvo, Školofilm, Štátny meteorologický a geofyzikálny ústav a pod., a preto odchylné ustanovenie tejto osnovy, ktoré by povereníka viazalo na návrh, resp. prezentačné právo tretej osoby, nezapadlo by ani do jednotnej právnej štruktúry;

c) dekrét prezidenta Republiky číslo 133/45 Zb. rovnako neviaže ministra školstva a osvetu na návrh niektorej vysokej školy alebo jej organizačnej zložky, ale ponecháva mu voľný výber osôb podľa

všeobecných predpisov. Ak by predmetná osnova uložila povereníkovi obmedzenie vo forme záväzného rešpektovania návrhu Filozofickej fakulty Slovenskej univerzity, odklonila by sa tým od všeobecne platných noriem platových a služobných a tým namiesto plánovanej unifikácie čl. právneho poriadku pričinila by sa o ďalšie jeho trieštenie;

d) okrem uvedených právnych dôvodov treba mať na zreteli aj dôvod čiste logický, t. j., že poverenika školstva a osvety nemožno záväzným návrhom viazať, aby vo svojom rezorte zveril funkciu osobe, ktorá by prípadne nepoživala jeho osobnú dôveru, lebo jeho súčinnosť s takouto pragmatikálne podriadenou osobou mohla by podviazať výkonnosť Ústavu a stať sa vážnou prekážkou pri plnení zákonom uložených úloh.

Porúčam sa Ti s úctou

Tvoj
L. Novomeský

Štátny pedag. ústav naozaj začal činnosť už v r. 1947. Máločo sa podarilo tak rýchlo realizovať. Veď Novomeský 17. XII. 1946 napísal sekcii A: „Nakoľko živo pociťujeme potrebu pedagogického ústavu, ktorý by už teraz mal robiť prípravy v súvislosti s novým školským zákonom, navrhujem, aby funkciu pedagogického ústavu vykonávalo niektoré oddelenie nášho Povereníctva (pedagogické alebo reformné, poprípade pospolu) pod vlastným menom do tých čias, kým zriadenie Pedagogického ústavu nebude aj zákonom vyriešené. Nech toto oddelenie organizuje sa tak ako pedag. ústav, poprípade aj v miestnostiach vyhladených pre Pedag. ústav, tak, aby zákon už len meno dal fakticky pripravenej inštitúcii.“